

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49448-08-17 בנק דיסקונט לישראל בעמ נ' אקווה

לפני כבוד השופט עדי הדר

התובעת: בנק דיסקונט לישראל בעמ

נגד

הנתבעים: 1. אקווה דוד – ניתן פסק דין
2. אקווה עמליה

פסק דין

לפני בימ"ש תובענה של תאגיד בנקאי נגד בעלת חשבון עקב יתרת חובה.

כתב התביעה

1. התובעת טענה בכתב תביעה בסדר דין מקוצר כי הנתבעים, בעלי חשבון המתנהל אצלה, צברו חוב בניגוד לתנאי הסכם ניהול החשבון ולכן העמידה יתרת החוב לפירעון.
2. נכון ליום 24.8.17 החוב בחשבון עמד על סך של 668,698 ₪ לא כולל ריבית רבעונית, בגין הרבעון השלישי של שנת 2017.

בקשה למתן רשות להתגונן

3. הנתבעת טענה בבקשה למתן רשות להתגונן כי מחשבון אחר שלה המנוהל אצל התובעת נמשכו שיקים ללא ידיעת בעלי החשבון, היא ובעלה, וחתימתם זויפה. המבקשת טענה כי התובעת מסרה פנקסי שיקים של אותו חשבון לאחר שלא כדין וכי עובדות אלה נודעו לה בחודש מאי 2017. התובעת אמדה נזקה עקב השיקים שנמשכו בחשבונה האחר בסך של מיליון ₪ ולכן טענה כי אינה חבה דבר לתובעת.

הדיון הראשון

4. הדיון הראשון התקיים ביום 23.1.18. בימ"ש קבע מועד נוסף לחקירת הנתבעת במסגרת בקשתה למתן רשות להתגונן.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49448-08-17 בנק דיסקונט לישראל בעמ נ' אקווה

הדיון השני

5. הדיון השני התקיים ביום 28.2.18. לנוכח העברת מסמכים לנתבעת על פי בקשתה לגילוי מסמכים, בימ"ש נתן תוקף של החלטה להסכמת הצדדים לפיה הנתבעת תגיש תצהיר משלים.

הגשת תצהיר משלים

6. הנתבעת הגישה תצהיר משלים ביום 15.4.18 אליו צרפה חו"ד של כלכלן.

הדיון השלישי

7. ביום 17.5.18 התקיים הדיון השלישי ובו נחקרה הנתבעת על תצהירה. בימ"ש נתן תוקף של החלטה להסכמת הצדדים לפיה בימ"ש ייתן לנתבעת רשות להתגונן כאשר משכנתאות שרובצות על דירה וחנות ישמשו למימוש פסק דין, ככל שיינתן נגד הנתבעת.

פסק דין בעניין הנתבע

8. ביום 25.10.18, בימ"ש מחק התביעה נגד הנתבע עקב מתן צו פשיטת רגל בעניינו.

מיצוי הליכים מקדמיים והגשת ראיות

9. ביום 21.11.18 בימ"ש קבע כי מוצו הליכים מקדמיים והורה לצדדים להגיש ראיותיהם. התובעת הגישה ראיותיה ביום 10.1.19 והנתבעת הודיעה ביום 28.2.19 כי עומדת על התצהירים שהגישה ומצרפת חו"ד של מומחית להשוואת כתב יד שהוגשה בתובענה אחרת.

הדיון הרביעי

10. ביום 13.3.19 התקיים הדיון הרביעי ובו הוכנה התובענה לשמיעת ראיות, ע"י קביעת מועד הדיון, סדר החקירות וזמני החקירה.

הדיון החמישי

11. ביום 12.5.19 התקיים הדיון החמישי. נחקרו גב' אלישיב ומר מונייר מטעם התובעת והנתבעים. בתום הדיון בימ"ש נתן צו להגשת סיכומים.

הגשת סיכומים

12. התובעת הגישה סיכומיה ביום 25.6.19, הנתבעת ביום 10.6.19 והתובעת הגישה סיכומי תשובה ביום 17.6.19. לאחר עיון בסיכומים, בימ"ש נתן לתובעת, לפני משורת

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49448-08-17 בנק דיסקונט לישראל בעמ' נ' אקווה

הדיון, אפשרות להודיע אם מבקשת לחקור המומחים מטעם הנתבעת והיא עמדה על חקירתם. לכן, בימ"ש קבע מועד לדיון בבקשת התובעת.

הדיון השישי

13. ביום 18.7.10 בימ"ש דן בבקשת התובעת לחקור המומחים מטעם הנתבעת וקבע דיון לחקירתם.

הדיון השביעי

14. ביום 23.2.20 התקיים הדיון השביעי ובו נחקרה המומחית מטעם הנתבעת. חו"ד של המומחה מטעם הנתבעת נמשכה מראיותיה שכן לא התייצב לחקירתו.

הגשת סיכומי השלמה

15. התובעת הגישה סיכומי השלמה ביום 22.3.20 והנתבעת ביום 5.4.20. לאחר עיון בסיכומי ההשלמה, בימ"ש זימן הצדדים לדיון לצורך מתן מענה לשאלותיו.

הדיון השמיני

16. ביום 16.6.20 התקיים הדיון השמיני בו הצדדים ענו לשאלות בימ"ש.

דיון והכרעה

17. מכיוון שהנתבעת אישרה בדיון שהתקיים ביום 16.6.20 כי אין לה טענה בעניין סכום יתרת החוב בחשבון נשוא התובענה, על בימ"ש להכריע בטענת הנתבעת לפיה קמה לה זכות קיזוז בגין מחדלים שייחסה לתובעת בחשבון אחר של הנתבעת אצל התובעת.

גרסת התובעת

18. התובעת טענה בכתב התביעה כי הנתבעים לא עמדו בהתחייבותיהם לבנק ובהחזרי ההלוואות שהועמדו להם. הנתבע סגר מספר ימים לפני הגשת התובענה את בית העסק שהפעיל ופעל למכירתו ואילו הנתבעת פעלה למכירת דירת המגורים בה היא מתגוררת.

למרות דרישות התובעת מהנתבעים לשלם לה את חובם, בין היתר, באמצעות מכתב התראה מיום 20.2.17 שנשלח באמצעות שליח לכתובת הידועה של הנתבעים שהעתיקו גם נשלח לב"כ הנתבעת (בדואר מקוון) ביום 20.2.17, עד ליום הגשת התביעה טרם שולם החוב או נערך הסדר לפירעונו. לאחר משלוח מכתב ההתראה, הוחלפו תכתובות עם ב"כ הנתבעת, במסגרתם העלתה הנתבעת טענות כנגד החוב, דרשה וקיבלה מסמכי בנק רבים ומנגד התובעת חזרה על דרישתה לפעול לסילוק החוב לאלתר. למרות אורך הרוח וחלופת

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49448-08-17 בנק דיסקונט לישראל בעמ' נ' אקווה

התכתובות הענפה בין הצדדים במסגרתה נמסרו לנתבעת מסמכי בנק רבים, לפי דרישתה, הנתבעים הסתירו מהתובעת עובדות מהותיות ובכך גילו חוסר תום לב ודעתם כי אין בכוונתם ו/או ביכולתם לפרוע ו/או להסדיר את החוב הנ"ל.

לטובת התובעת רשומים שעבודים על זכויותיהם של הנתבעת ובן זוגה בחנות (שעבוד מוגבל לסך של 150,000 ₪ קרן) ועל זכויותיו של בן זוגה של הנתבעת בדירת מגורים (מוגבל לסך של 1,000,000 ₪ קרן) והתובעת שומרת לעצמה את הזכות לפעול, במידת הצורך, למימושם של השעבודים הנ"ל או מי מהם ובהתאם לכך ובמידת הצורך, לתקן את סכום התביעה.

התובעת טענה בסיכומיה כי ברור התובענה אמור היה להיות פשוט, אולם סמוך למועד הגשת התובענה נולדה טענה כי נלקחו 32 פנקסי חשבונות של חשבון אחר בהם שולם סך של כמיליון ₪ על פני כעשרה חודשים. התובעת הדגישה כי על אף משיכת סכום עתק מאותו חשבון אחר, הוא אינו ביתרת חוב. התובעת טענה כי הנתבעת מושתקת מלטעון לנזק שכן ידעה על המשיכות מאותו חשבון אחר, או לפחות היה עליה לדעת עליהן. התובעת טענה בסיכומי תשובתה כי הטענה למעילה של עובדיה לא הוכחה וגם לא עלתה בבקשה למתן רשות להתגונן וכן לא נזכרה מעורבות הנתבע באותה מעילה. עוד נטען שלנתבעת היו גרסאות משתנות לגבי ידיעתה על פנקסי השיקים שנאספו מהחשבון האחר.

גרסת הנתבעת

19. הנתבעת טענה בבקשה למתן רשות להתגונן כי היא ובעלה, סעדיה אקווה, נשואים מזה שנים רבות. בבעלותם היה חשבון משותף מס' 9148175 המתנהל אצל התובעת (להלן: "החשבון האחר"). עסקינן בחשבון מסוג "גמלאים אישי" ללא מסגרת אשראי. ביום 24.5.2016 נפתח נגדם הליך הוצל"פ בתיק שמספרו 521712-05-16. בנקודת זמן זו נודע להם, כי חולקו שיקים ללא ידיעתם ובחתימה מזויפת. בעקבות גילוי זה, הוגשה על ידם, תלונה במשטרה ביום 27.6.2016.

לאחר בדיקה שערכו התגלה להם כי במועדים לא ידועים נאספו מסניף התובעת פנקסי צ'קים על שמם (לא היה ידוע מספרם), פנקסים אלו נלקחו ללא ידיעתם וזאת למרות שיש צורך בזיהוי וחתימה של לוקח השיקים. השיקים הנ"ל נמסרו כאשר החתימה עליהם מזויפת - לא של הנתבעת ולא של בעלה - וזאת למרות שהם בעלי החשבון בלבד ואין נהנים נוספים מחשבון הבנק הנ"ל מלבדם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49448-08-17 בנק דיסקונט לישראל בעמ' נ' אקווה

כתוצאה מההתדרדרות במצבו הבריאותי של בעלה, שהלכה והחריפה ככל שהתגלו עוד ועוד שיקים מזויפים, התעסקה הנתבעת באופן בלעדי בטיפול בו, ולא הייתה לה היכולת לטפל בעניינים אחרים. באותה תקופה בנם של הנתבעת ובעלה, דוד אקווה (הנתבע 1), אשר שרוי בקשיים כלכליים, עבר שני אירועי שבץ מוחי ואף ניסה להתאבד.

ביום 22.1.2017 פנה ב"כ הנתבעים לתובעת בדרישה לקבלת מידע בדבר נסיבות מסירת פנקסי הצ'קים. ביום 20.2.2017 פנתה התובעת לנתבעת ולב"כ בעניין החוב הנטען נשוא הבקשה. אין עסקינן בחשבון עו"ש, אלא בחשבון הלוואה שנטל הנתבע לצורכי עסקו כאשר לבקשת התובעת צורפה הנתבעת כלווה נוספת הואיל והתובעת ידעה כי היא בעלת יכולת כלכלית. הנתבעת ציינה כי עוד לפני כן היה קיים השעבוד על נכס אחד ובהמשך השעבוד על הנכס הנוסף בסך של 1,000,000 ₪.

ביום 28.5.2017 המציא ב"כ התובעת לנתבעים את תדפיסי הבנק אודות מסירת הצ'קים בשנים 2015-2017. בנקודת זמן זו התחוויר לתדהמת הנתבעת כי עסקינן ב- 32 פנקסי צ'קים המכילים ביחד 800 שיקים. זאת ועוד, תדפיסי התובעת לא היו חתומים כלל ולא היה ניתן לדעת מי הזמין ומי קיבל את הפנקסים. בבירור טלפוני שערכה הנתבעת עם ב"כ התובעת הוברר כי התובעת אינה נוהגת לשמור העתקי מסירה חתומים של פנקסים. הנתבעת הדגישה כי אף לא אחד מהפנקסים הגיע לידי הנתבעת או בעלה.

לאחר שנערכה בדיקה של דפי החשבון התחוויר לתדהמת הנתבעת, בעלה ובא כוחם כי באופן תמוה לא צלצלו כל פעמוני האזהרה אצל התובעת כאשר בחשבון גימלאים אישי ללא מסגרת מתבצעות פעולות תמוהות. עלה כי מלבד הצ'קים אשר לא כובדו הידועים לנתבעת ובעלה, ישנם שיקים נוספים שלא כובדו. חמור לא פחות ישנן המחאות אשר כובדו בחשבון, ברם לא ידוע זהות המוטב ומהותם והם לא נמסרו ע"י הנתבעת או בעלה או בחתימתם. כמו כן, ישנה הלוואה בסך של 12,000 ₪ שלא ידוע כלל לנתבעת או לבעלה שהוקמה בחשבון.

ביום 17.7.2017 השיב ב"כ התובעת לב"כ הנתבעת ולדרישתו לקבל מסמכים והודיע לו כי הוא איננו מקבל את דרישת הנתבעת ובעלה לקבלת מסמכים ואיננו מתכוון למסרם ללא צו שיפוטי בעניין - וגם זאת ככול שהם נמצאים בחזקת התובעת. הנתבעת טענה כי פנקסי שיקים מהחשבון נמסרו על ידי התובעת לידי מי שאינו מורשה לכך ועל אף פעולות רבות שנעשו בחשבון לא צלצלו פעמוני האזהרה אצל התובעת אשר יכולה הייתה למנוע בנקל את ההתדרדרות העניינים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49448-08-17 בנק דיסקונט לישראל בעמ' נ' אקווה

הנתבעת טענה בבקשה למתן רשות להתגונן, כי לצערה הרב, לא ניתן לאמוד באופן מדויק את גובה הנזק הואיל וכאמור לעיל התובעת מסרבת למסור את יתרת המסמכים הנדרשים לצורך השלמת הבדיקה. הנתבעת ובעלה העריכו את נזקיהם הישירים והעקיפים בסך של כ- 1,000,000 ₪ וטענו כי הם יוכלו להשלים באופן מדויק את כימות הנזק לאחר קבלת המסמכים כנדרש. הנתבעת טענה כי איננה חייבת אגורה שחוקה לתובעת, אלא ההפך הוא הנכון- התובעת היא זו שצריכה לפצות אותה ואת בעלה על הנזקים שגרמה בגין מחדליה ומעשיה כאשר נזקים אלו דינם להתקזז במלואם כנגד כל חוב נטען שיש לתובעת כלפיה.

לאחר שהנתבעת הגישה התצהיר המשלים וחוו"ד המומחים מטעמה, הנתבעת טענה בסיכומיה כי התובעת הפרה חובותיה כלפיה בכך שאפשרה לנתבע לבצע פעילות שאינה מורשית בחשבונה האחר ללא ידיעתה. הנתבעת טענה שמדובר במעילה בה מעורבים "עובדים רבים של הבנק, החל מעובדים ועד לסגן מנהל הבנק". הנתבעת טענה כי עקב בעיות שונות "אך ורק לקראת סוף שנת 2016 תחילת 2017 התפנו" היא ובעלה המנוח "לטפל בעניינים המשפטיים". הנתבעת טענה כי נוצרו קשרים אישיים בין בנה ובין עובדי הבנק "משום שנהג לספק להם מזון" ולכן סופקו לו פנקסי שיקים מהחשבון האחר ומולאו בקשות שלו בקשר לחשבון האחר ועובדי הבנק העלימו עין מהפעילות בחשבון האחר "כל עוד הכסף המשיך להגיע".

האם הנתבעת הרשתה לבנה למשוך שיקים מחשבונה האחר ?

20. כאמור לעיל, המחלוקת בתובענה זו אינה נוגעת לחשבון נשוא התובענה, אלא לחשבון אחר בעלות הנתבעת, בו חלקה עם בעלה המנוח. הנתבעת טענה כי התובעת הפרה חובתה שלא ליתן לאחר פנקסי שיקים בחשבון האחר וכן חובתה לזהות זיוף חתימת הנתבעת ובעלה המנוח על שיקים שנמשכו מהחשבון האחר ולכן חבה בסכום הנזק שקבע המומחה מטעם הנתבעת.

21. התובעת טענה כי הנתבעת ובעלה המנוח ידעו על משיכת השיקים על ידי בנם, הנתבע כאן, ולמצער, אמורים היו לדעת ולכן מושתקים מכל טענה בעניין הנזקים שגרם הבן.

22. מבחינת סדר הדברים, אם הנתבעת ידעה שבנה עושה שימוש בחשבון האחר, הטענות לעניין מתן שיקים על ידי התובעת לבנה, וזיופי שיקים, אינן מעלות ואינן מורידות לעניין הסכמתה שבנה יעשה שימוש בחשבונו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49448-08-17 בנק דיסקונט לישראל בעמ' נ' אקווה

23. התנהגות הנתבעת מעידה בברור שהיא ידעה שבנה עושה שימוש בחשבון האחר. גם אם בימ"ש יכול להבין ללב אם שנחלצת לעזרת בנה, אין להטיל האחריות לנזקים שנגרמו עקב כך, על התובעת. להלן הנימוקים המבססים המסקנה שהמנוח והנתבעת הרשו לבן לעשות שימוש ולחייב החשבון האחר.

מספר השיקים ומשך התקופה בה הבן משך שיקים מחשבון הוריו

24. להלן היקף המשיכות שביצע הבן מהחשבון האחר כעולה מפרוטוקול הדיון שהתקיים ביום 16.6.20:

"מיום 22.5.15 מס' סידורי 42 לפקודת תעשיות עוף והודו וביום 26.5.15 מס' סידורי 43 לסאלם יעקב.

במאי נמשכו עוד 3 שיקים;

ביוני מ 1.6 ועד סוף החודש – 19 שיקים בימים שונים, אם כי בחלק מהשיקים מדובר על אותו יום לדוגמא 27.6 (3 שיקים);

ביולי נמשכו 16 שיקים;

באוגוסט נמשכו 38 שיקים;

בספטמבר נמשכו 44 שיקים;

באוקטובר נמשכו 48 שיקים;

בנובמבר נמשכו 56 שיקים;

בדצמבר נמשכו 88 שיקים;

בינואר 2016 נמשכו 85 שיקים;

בפברואר נמשכו 29

במרץ נמשכו 2 שיקים

באפריל נמשכו 3

במאי נמשכו 4

ביוני נמשכו 3

ביולי נמשכו 2

באוגוסט נמשכו 2

בספטמבר נמשכו 2

באוקטובר נמשכו 2

בנובמבר נמשכו 2

בדצמבר נמשכו 1

בינואר 2017 נמשכו 1"

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49448-08-17 בנק דיסקונט לישראל בעמ' נ' אקווה

25. די בנתונים אלה, לפיהם נמשכן מאות שיקים בסכום כולל של מעל מיליון ₪ מהחשבון האחר על פני תקופה של כשנה וחצי כדי לבסס הקביעה כי הנתבעת ובעלה ידעו והסכימו למשיכות השיקים על ידי הבן, ולמצער, אמורים היו לדעת על כך. אולם, מכלול נוסף של עובדות מחזק מסקנה זו כמפורט להלן.

הבקשה למתן רשות להתגונן הוגשה באופן חסר שלא לומר מטעה

26. קושי נוסף בגרסת הנתבעת עולה לנוכח תוכן הבקשה למתן רשות להתגונן. מחקירתה הראשונה, בעת הדיון בבקשתה, לאחר שהגישה תצהיר משלים, עלה שבניגוד לגרסה הראשונה, היא ובעלה ביקשו וקיבלו פנקסי שיקים בחשבון האחר :

" ש. בתצהיר הראשון את למעשה אומרת שנמשכו מהחשבון שלך ושל סעדיה שיקים ובכלל לא ידעתם על זה.

ת. כן.

ש. איזה פעולות את יודעת שנעשו בחשבון ממנו נמשכו השיקים.

ת. כשבעלי משך שיקים, שילמנו חשמל מים ארנונה ביטוח לאומי.

ש. את אמרת קודם שבעלך משך שיקים מהחשבון.

ת. כן.

ש. מאותו חשבון שנמשכו שיקים שלא ידעת לגביהם.

ת. כן.

ש. בתצהיר המשלים בסעיף 3 את אומרת שאת וסעדיה עברתם על השיקים ... מצטט.

ת. נכון.

ש. אני לא מבין איך מה שרשום בסעיף 3 בתצהיר המשלים, מתיישב עם מה שרשום בסעיף 3 בתצהיר המקורי שלך, שם את אומרת.... מצטט. שלא ידוע מי אסף את פנקסי השיקים ולא חתמתם עליו. היום את אומרת שבעלך סעדיה משך שיקים, ויחד עברתם כדי לראות איזה משיכת שיקים שלא על דעתנו, מהחשבון שלנו.

ת. אני אמרתי שבעלי משך שלושה פנקסי שיקים, לא יותר מזה.

לבית המשפט :

ש. כשאת אומרת משך, הכוונה על כל השיקים בשלושת הפנקסים האלה הוא חתם על השיקים.

ת. כן.

המשך –

ש. ז"א שאת חוזרת ממה שאמרת, מהגירסה שלך בתצהיר המקורי, אתם כן משכם שיקים.

ת. אמרתי בהתחלה שאנחנו משכנו שלושה פנקסים."

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-08-49448 בנק דיסקונט לישראל בעמ' נ' אקווה

לא היה מענה מניח הדעת מדוע גם בעלה של הנתבעת לא חתם על תצהיר כדי לתמוך בטענות הנתבעת בעניין החשבון האחר בו היו שותפים

27. נוסף לאמור לעיל, לא היה לנתבעת מענה מניח הדעת מדוע גם בעלה, טרם פטירתו, לא חתם על תצהיר כדי לתמוך בטענות הנתבעת בעניין החשבון האחר בו היו שותפים.

"ש. אגב, למה לא הוגש תצהיר מטעם סעדיה, הוא רשום בחשבון.

ת. כי הוא חולה ריאות, חולה מאוד סיעודי.

ש. בכל זאת למרות שהוא סיעודי הוא יכל לעבור איתך על משהו כמו 500 ₪.

ת. הוא עבר דרך העורך דין ומה שכתוב שהוא עבר על כל השיקים.

ש. לפני שבוע היה לכם דיון, את מכירה את הענין, שם סעדיה הגיע פיזית ונחקר.

ת. נכון.

ש. איך יכל להתייצב לפני שבוע והיום לא.

ת. יש לו מכשירים, אנלציות, חמצן, עם מכשירים הבאתי אותו, עם עגלה והכנסנו אותו לפה, הוא כמעט התעלף והביאו לו מים.

ש. אבל הוא הגיע לדיון.

ת. בקושי. "

גרסת הבעל המנוח הייתה נחוצה שכן ביצע פעולות בחשבון האחר

28. לעניין אי הגשת תצהיר על ידי הבעל המנוח בחייו חשיבות לא רק לעניין הטענה הכללית לגבי אי ידיעה על משיכת שיקים על ידי הבן, אלא גם כדי ליתן מענה לשאלות שעלו כתוצאה מהפעילות בחשבון.

הבעל המנוח חתם על שיק שנמשך מהחשבון האחר לטובת נושה של הבן כבר בחודש אוקטובר 2015

29. הבעל המנוח חתם על שיק בחודש אוקטובר 2015 שנמסר לנושה של הבן נ/עמליה/3 (301). כאשר הנתבעת נשאלה על כך בעת שמיעת הראיות בעמוד 34 משורה 26, לא היה לה מענה לכך. מכאן שאין לקבל טענת הנתבעת כי נודע לה ולבעלה המנוח על משיכות השיקים בחודש מאי 2016..

הבעל המנוח ביטל שיקים בחשבון האחר

30. בעמוד 39 שורה 4, הנתבעת לא ידעה להשיב מדוע בוטלו שיקים בחשבון עם בעלה והפנתה לבעלה המנוח שכאמור לעיל לא מסר גרסה בתובענה זו, כאשר עמדה לו האפשרות לכך בחייו :

"ש. 1 אתם הודעתם אי פעם על ביטול השיקים האלה. ז"א הייתם בבנק דיסקונט וביקשתם לבטל את כל השיקים שאתם טוענים שהם לא שלכם.

ת. הגעתם למשטרה עם זה. כי התחילו להגיע אלי הוצאות לפועל, ניגשתי למשטרה, חיפשתי עורך דין שיטפל בכל הענין, והלכתי לבנק, וקודם שאלתי את סגן המנהל, אדוני איך כל השיקים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-08-49448 בנק דיסקונט לישראל בעמ' נ' אקווה

האלה יצאו בלי ידיעתי ובלי ידיעת בעלי. הוא אמר אני לא יודע. ניגשתי למנהל, אמרתי יצאו פה 34 פנקסי שיקים, מי חתם אותם ומי נתן אותם, הוא אמר אני לא יודע.

ש. 2. ביקשתם מהבנק לבטל את כל השיקים, הודעתם לבנק.
ת. לא, אני לא הודעתי."

הנתבעת ובעלה אישרו קיום חוב שלהם לנושה של הבן

31. בעת חקירת הנתבעת, הוגשה ע"י התובעת החלטה של כבוד השופטת פרוסט מיום 12.6.17 בתא 46131-03-16 ימיני נגד אקווה ואח', כאשר הנתבעים שם הינם הבעל של הנתבעת והנתבעת. מההחלטה עולה שהנתבעת ובעלה אישרו קיום חוב לתובע שם :
"ש. 3. מראה לך תצהיר שצרפת לבר"ל, נספח ד' תיקי הוצאה לפועל פתוחים. בסעיף 5 לטבלה אני מפנה לתיק של שלום ימיני, תוכל לומר לי מי זה שלום ימיני.
ת. דוד גבה ממנו כסף."

ש. 4. אני מציג לך החלטה של בית המשפט בתיק של שלום ימיני נגד סעדיה ועמליה אקווה, לפי ההחלטה קבע בית המשפט שלום בת"א, שאתם בעצם מודים בחוב לשלום ימיני. מפנה לשורה שלישית."

32. הנתבעת התנגדה להצגת השאלה, והתובעת לא עמדה עליה, אך הגישה ההחלטה ת/1 באמצעות הנתבעת. לנוכח תוכן ההחלטה, מכיוון שהנתבעת העדיפה שלא להשיב לשאלה, נותרה לפני בימ"ש החלטה ממנה עולה, כאמור לעיל, שהנתבעת ובעלה אישרו קיום חוב לנושה של הבן, ללא הסבר, מדוע על בימ"ש להתעלם מהחלטה זו.

33. אמנם הנתבעת טענה כי הבן שלה גבה ממר ימיני כסף, אך הדברים הובהרו בתשובותיה בעת שנחקרה שוב במסגרת שמיעת הראיות בעמוד 34 משורה 19. באמצעות חקירת הנתבעת, התובעת הגישה גם את ת/2 דף חשבון של הימים 22-26 בנובמבר 2015 ואת ת/3 צילום שני שיקים שמספרם 302 ו-301, שנמשכו מהחשבון והחתימה נחזית לחתימת בעלה המנוח.

הנתבעת לא ייחסה לבן משיכת שיקים ללא הרשאה עת נחקרה במשטרה

34. הנתבעת נקלעה לתשובות סותרות לשאלה אם ייחסה בחקירתה במשטרה החשד למשיכות השיקים לבנה :

"ש. 4. אמרת קודם שהגשת תלונה במשטרה, אני מפנה לתלונה. כששאלו אותך מי החשוד בביצוע העבירה נקבת בשם.
ת. כן. דוד הבן שלי."

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49448-08-17 בנק דיסקונט לישראל בעמ' נ' אקווה

5. למה לא ציינת את זה בתצהירים שלך, בתצהיר שהגשת רשמת, ואני מפנה לסעיף 3 בתצהיר הראשון, מצטט. לא ציינת שום פרט שזה הבן שלכם דוד שהוא שותף לחשבון נשוא התביעה, נשוא החוב.

ת. כן. הוא עובד עם השיקים, הבנק נתן לו את השיקים. כלומר, בלי ידיעתי הוא בא לקחת שלושים ומשהו פנקסים.

ש. 6. את בעצם אומרת שמישהו הגיע לסניף ולקח שיקים ללא ידיעתם ואותו מישהו זה הבן שלכם דוד.

ת. אני לא ידעתי בהתחלה, כשהתחילו לבוא הוצא הלפועל זה כתוב תביעה נגד סעדיה, הלכתי לבנק, שאלתי אותם למי נתנו את השיקים, הם אמרו לא יודעים, ואז התברר לי שהם נתנו לדוד. ש. 7. כשהלכת למשטרה שאלו אותך מאיפה נגנבו השיקים.

ת. לא שאלו מאיפה נגנבו, אמרתי שהבנק נתן שיקים לבנק שלי ללא ידיעתי."

35. כאשר הנתבעת נחקרה בעת שמיעת הראיות, העלתה גרסה נוספת בעמוד 33 משורה 6 :

"ש. האם הגשת תלונה במשטרה?

ת. כן נגד הבנק

ש. מדוע בדיון קודם אמרת שהגשת נגד הבן?

ת. הלכתי למשטרה ואמרתי שדיסקונט נתן לבן שלי שיקים בלי ידיעתי והוא חילק אותם

ש. שאלתי בדיון קודם האם נקבת בשם הבן כמבצע העבירה?

ת. אמרתי שדיסקונט נתן לבן שיקים בלי ידיעתי

ש. מדוע אם ידעת שמדובר בדוד לא אמרת שהוא גנב שיקים?

ת. הוא לא גנב, הבנק נתן לו. יש הבדל בין זה לגניבה."

36. לנוכח הסתירה בתשובות הנתבעת, בימ"ש קובע כי הנתבעת הגישה תלונה במשטרה כדי לצאת ידי חובה, אך לא ייחסה החשד לבנה. זאת, מכיוון שמשיכות השיקים נעשו בידיעתה ובהסכמתה. הגשת התלונה נעשתה כדי לבסס טענה לא נכונה, לפיה נמשכו מחשבונה שיקים ללא ידיעתה. לא זו אף זו, גם בעת חקירתה, העידה שאינה רואה במעשי הבן "גניבה".

המשפחה עשתה שימוש משותף בחשבונות השונים

37. בעמוד 37 משורה 2 הנתבעת העידה כי בחשבון נשוא תובענה זו הייתה הלוואה שבעלה המנוח נטל לצורך רכישת משאית שהבן אמור היה לפרוע. עדות זו מחזקת המסקנה שההורים והבן ערבבו בין החשבונות השונים ובין התחייבויותיהם לנושים שונים. ראו גם בעמוד 39 משורה 27 :
 "ת. לחוב של בעלי שקנה משאית ולא עמדנו בתשלומים וחיברנו את זה עם החובות של דוד בעו"ש ועשינו הלוואה אחת."

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-08-49448 בנק דיסקונט לישראל בעמ נ' אקווה

גם העדויות הנוספות תומכות במסקנה כי הנתבעת ידעה והסכימה למשיכת השיקים על ידי הבן

פקידי הבנק העידו כי הנתבעת פקדה סניף הבנק בתדירות גבוהה וכי ההורים והבן השתמשו במשותף בחשבונות.

38. בעת שמיעת הראיות, ביום 12.5.19, העידה פקידת הבנק גב' אלישיב בעמוד 17, שהנתבעת, בעלה והבן הגיעו לסניף הבנק בתדירות גבוהה.

39. סגן מנהל הסניף, מר מונייר, הסביר בעמוד 2 משורה 19 כי קפיצת המדרגה בחשבון האחר נגרמה עקב הגבלת חשבונות אחרים של בני המשפחה. בעמוד 23 העד הסביר כי בני המשפחה השתמשו בתקופות שונות בחשבונות שונים בסניף. עוד העיד כי הוא ופקידים נוספים התקשרו, גם אל הנתבעת, כדי להתריע על חריגות בחשבון.

עדות עד ההגנה, הבן, אף היא תמכה בעמדת התובעת

40. מטעם הנתבעת, נוסף לעדותה, העיד הבן מר דוד אקווה. בחקירה הראשית הוא האשים בעמוד 25 משורה 13 את מר מונייר כי אישר לו ליטול פנקסי שיקים מהחשבון האחר וכי הוא ידע שהבן מנהל את החשבון האחר "כאילו זה חשבון שלי". הבן העיד שההורים גילו המשיכות רק באמצע שנת 2016. לבן לא היה הסבר מניח הדעת מדוע לא חתם על תצהיר עובר למתן עדותו.

41. למרות הניסיון לתמוך בעמדת הנתבעת, התגלו בחקירתו עובדות שתומכות בעמדת התובעת.

הבן אישר כי הנתבעת ידעה על הסתבכותו הכלכלית

42. בחקירה הנגדית אישר הבן בעמוד 27 בשורה 22 שאמו ידעה שמסובך כספית בשנת 2015.

43. בעמוד 28 אישר הבן כי הוריו מכרו נכסים כדי לכסות חובותיו שנה וחצי לפני מתן עדותו. בעמוד 28 העיד שהוריו לא ידעו שמשך שיקים מחשבונם. לשאלת בימ"ש בעמוד 28 משורה 28 טען שהשוק האפור לא פנה להוריו תחילה לצורך גביית החוב, למרות ששיקים מחשבון ההורים לא נפרע, אלא רק כשסגר העסק. תשובה זו אינה הגיונית.

אחיה של הנתבעת ידע על משיכת השיקים מהחשבון האחר על ידי הבן

44. מחקירת הנתבעת עלה כי נעזרה באחיה מר אברהם קאיס, כאשר נזקקה לסיוע כספי. מחקירת הבן בעמוד 29 בשורה 17 התברר שהדוד שלו מר קאיס, ידע על משיכת השיקים ללא הסכמת הנתבעת, אחותו. גרסה זו אינה הגיונית.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49448-08-17 בנק דיסקונט לישראל בעמ' נ' אקווה

45. העובדה שהאח ידע על משיכת השיקים מלמדת שסביר להניח שגם הנתבעת ידעה על משיכת השיקים. הנתבעת עומתה עם תשובת הבן כאשר נחקרה בעמוד 35 ולא היה לה מענה מניח הדעת לקושי בגרסה שאחיה לא סיפר לה על משיכות השיקים. בעמוד 37 נשאלה מדוע ביקשה סיוע כספי מאחיה אם סברה שבחשבון שלה ושל בעלה המצב שפיר. המענה שנתנה בשורה 6 לפיו ביקשה "בשבילי אישית", לא פורט וגם לא הגיוני. בעמוד 38 משורה 19 שינתה גרסתה ובימ"ש לא נותן אמון במי מתשובותיה המשתנות.

גם הבת של הנתבעת ידעה על משיכת השיקים מהחשבון האחר על ידי אחיה

46. בהמשך חקירת הבן בעמוד 29 התברר מתשובתו בשורה 31 שגם אחותו רויטל ידעה על משיכת השיקים מחשבון ההורים. גם עובדה זו מלמדת שגרסת הנתבעת לפיה לא ידעה על משיכת השיקים אינה תואמת העובדות. הנתבעת עומתה בעמוד 37 משורה 30 לגבי כספים שקיבלה מהבת, אך טענה שאינה זוכרת הפרטים.

הבן מתגורר אצל הנתבעת ואישר כי לא נחקר במשטרה

47. מחקירת הבן בעמוד 31 התברר שבהליך משפטי אחר טען שמתגורר בבית הוריו. בשורה 17 העיד שההורים לא הגישו תלונה נגדו במשטרה וכי לא נחקר במשטרה. תשובה זו מחזקת התרשמות בימ"ש שתשובה הנתבעת בחקירתה בדיון קודם בעניין הגשת התלונה למשטרה, לא תאמה העובדות. מכאן גם שכאשר הבן העיד, לא היה אמור לחשוש מהשלכות פליליות כביכול של תשובותיו, שכן אמו לא התלוננה נגדו.

לבן לא היה הסבר הגיוני לטענה כי אמו לא ידעה שמשיך שיקים מהחשבון האחר

48. בעמוד 32 הבן נשאל אם זה הגיוני שהוריו לא ידעו על משיכת 1.2 מיליון ₪ מחשבונם ועל כך ענה משורה 6 כלהלן:

"ת. זה הגיוני. זה כמו מהמר שלא יגיד כמה הפסיד או כמו נרקומן, סוג של מכור הייתי לסגור את החובות ולא עניין אותי שום דבר מסביב, הייתי צריך לגמור את זה על הצד הטוב ביותר אבל עשיתי גרוע. כשבית המשפט שואל אותי לנוכח דברי כי לא עניין אותי מי יודע או לא יודע האם עליו להבין שההורים ידעו אני אומר שהם לא ידעו לא את ההיקף הזה. כשבית המשפט שואל אותי איזה היקף ידעו אני אומר שידעו שסגרתי את העסק ב 2015 וששילמתי הלוואה לבנק וכמה ספקים. לגבי השוק האפור והמליונים הם לא ידעו

- ש. שלום ימיני האם לא בא להוריד לגבות כסף?
- ת. אחרי שלא הצלחתי לשלם לו הוא בא להורי, לא זוכר מתי
- ש. אמרת קודם שההלוואה הגדולה של 861 אלף ₪ נועדה בחלקה לכסות חוב של אביך, איזה חוב?

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49448-08-17 בנק דיסקונט לישראל בעמ' נ' אקווה

- ת. לא זוכר על מה היה החוב
 ש. זה היה חלק נכבד מהסכום?
 ת. לא. זה היה סכום מזערי. אם אני לא טועה זה היה בסביבות 100-150 אלף ₪.
 כשבית המשפט שואל אותי האם סכום זה נראה לי מזערי אני אומר שיחסית לסכומים שהייתי חייב מליונים זה היה מזערי. תבין את נקודת המחשבה שלי
 ש. אני אומר לך שמדובר ב 208 אלף ₪ האם זה הגיוני?
 ת. עדיין לא
 ש. פרט לחוב של אביך האם זה נועד לכסות חוב קודם שלך?
 ת. בחשבון משותף בעו"ש החובות שהצטברו שם
 ש. ביום שהועמדה לכם ההלוואה הועברו סכומים לחשבון של הוריד ולחשבון שלך?
 ת. נכון. לסגור את החשבון שלי בגלל יתרת החוב."

עדות הבן מלמדת שבני המשפחה היו מעורבים בחשבונות השונים

49. סיכום עדותו של הבן, מעלה שאף שהוא בעל עניין בתוצאה, כבנה של הנתבעת, ולכן היה על בימ"ש להתייחס בזהירות לעדותו, העדות הזיקה יותר מאשר הועילה.
50. התברר מעדות הבן שהוריו היו מודעים להסתבכותו הכספית, ההורים והוא ערבבו בין החשבונות השונים לפי צרכיהם בהתאם להגבלת החשבונות, ודודו ואחותו ידעו על משיכת שיקים שביצע מחשבון הוריו. כמו כן, הבן לא ידע לנקוב במועד בו דרש נושה שלו מהוריו את פירעון השיקים שמשך מחשבונם. עוד התברר שאין כל הליך חקירתי נגד הבן בעניין משיכת שיקים שלא כדין מהחשבון האחר וזיוף חתימת בעלי החשבון.
51. כל אלה מובילים למסקנה, כי עדות הבן, לא הפריכה החזקה לפיה משיכת שיקים בהיקף גדול על פני תקופה ארוכה מלמדת על ידיעה והסכמה, אלא להיפך. עדות הבן חיזקה המסקנה שההורים ידעו והסכימו.

גם אם הנתבעת לא ידעה על המשיכות, אין בכך כדי להועיל לה

52. לחליפין, אף אם הנתבעת ובעלה המנוח, לא ידעו על משיכות השיקים על ידי הבן, ובימ"ש לא מקבל טענה זו, הנתבעת אישרה בעמוד 36 משורה 22 לחקירתה, בעת שמיעת הראיות, כי ה"חשבון לא עניין אותי":

"ש. עד שידעת על השיקים באותה תקופה מה חשבת שקורה בחשבון?

- ת. שאני לא ניהלתי אותו אז לא ידעתי ולא עניין אותי. כשבית המשפט שואל אותי כיצד לא מעניין אותי חשבון שאני אחד מבעליו אני אומרת שלא חילקתי שיקים ואם נתתי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49448-08-17 בנק דיסקונט לישראל בעמ' נ' אקווה

הם שולמו ולא עבדתי יותר עם החשבון הזה, רק משכתי משם ביטוח לאומי. לא קיבלתי הודעות מהבנק ולא קיבלתי טלפון מהבנק. לא קיבלתי דוח תנועות. כשבית המשפט שב ושואל אותי אם אני לא מקבלת דוח תנועות חודשי מדוע לא התקשרתי לבנק ואומרת שלא קיבלתי דוח ומנסה להפיק דרך המחשב אני אומרת שזה לא עניין אותי ידעתי שאני ישרה כמו מחשב, אין לי טלפון נייד בחיים לא היה לי ואין לי מחשב".

53. בעמוד 38 משורה 33, הנתבעת לא ידעה להסביר הכיצד העבירה לחשבון ש"לא מעניין אותי" 18,000 ₪ מחשבון שלה בבנק אחר.

54. כאמור לעיל, בימ"ש קובע כי אין לקבל גרסת הנתבעת שלא ידעה אודות השימוש שבנה עושה בחשבון. אולם, גם טענתה החליפית שבימ"ש דחה, כי לא ידעה על משיכת השיקים, אינה מסייעת לה במצב דברים בו היה עליה לדעת על מצב החשבון ולעניין זה ראו הפסיקה אליה מפנה התובעת בסעיף 5 לסיכומיה.

אין יתרת חוב בחשבון האחר

55. התובעת הדגישה בסיכומיה, כי בסופו של יום אין חוב בחשבון הנתבעת ובעלה המנוח. הנתבעת לא ידעה לפרט מי וכיצד סילק החוב וטענה באופן כללי שנאלצה למכור נכסים. אולם כאמור לעיל, חלק מהסכומים שהופקדו בחשבון היו באמצעות הפקדות של אחיה והבת שלה. לכן, גרסת הנתבעת אינה תואמת העובדות, ולא בפעם הראשונה בתובענה זו.

הטענה לכיבוד שיקים מזויפים

56. גם טענת הנתבעת לזיוף חתימת בעלי החשבון האחר בשיקים שנמשכו מהחשבון, אינה מסייעת לה שכן אין מדובר בתביעה שטרית. גם אם התביעה הייתה שטרית, ככל שהאוחז טוען לחתימה בהרשאה, וטענה זו מתקבלת, יש בכך כדי לגבור על טענת הזיוף. הדברים יפים שבעתיים בתביעה כספית על יסוד יתרת חוב, כאשר הנתבעת מעלה טענת הגנה לגבי אופן יצירת החיוב בחשבון אחר ובימ"ש קובע כי משיכות השיקים היו בידעתה ובהסכמתה.

57. כמו כן, הטענה לזיוף לא פורטה על ידי הנתבעת לעניין זיהוי השיקים המסוימים שזויפו שכן הנתבעת אישרה שישנם שיקים שהחתימה עליהם לא זויפה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49448-08-17 בנק דיסקונט לישראל בעמ נ' אקווה

הטענה שהחשבון האחר הינו חשבון גימלאים

58. עוד טענה שעלתה על ידי הנתבעת היא שהחשבון שלה ושל בעלה המנוח היה חשבון גימלאים. אולם, מהראיות עלה שמדובר על חשבון עסקי שעורבב במכוון עם חשבונות אחרים לצורך ניהול פעילות עסקית משותפת להורים ולבן ויתכן שאף לבני משפחה נוספים.

הטענה להיקף נזק לא הוכחה

59. גם אם בימ"ש היה קובע שהנתבעת לא ידעה על משיכות השיקים, והוא דחה טענה זו, חו"ד שאמורה הייתה לבסס היקף הנזק שנגרם, נמשכה, שכן המומחה מטעמה, לא התייצב לחקירתו על חו"ד.

סיכום

60. לנוכח האמור לעיל, עולה שהנתבעת ובעלה המנוח ידעו ואף הסכימו לשימוש של הבן בחשבונם וערבבו בין החשבונות השונים, בהתאם לצרכי המשפחה בכל עת. מכאן שמחדלה של התובעת לתעד מסירת פנקסי השיקים באופן נאות, אינו מעלה ואינו מוריד לעניין דחית הטענה שנקלחו כספים מחשבונם של המנוח והנתבעת ללא הסכמתם.

61. מכיוון שהנתבעים לא העלו טענה לעניין גובה החוב בחשבון נשוא תובענה זו, בימ"ש מקבל התביעה במלואה.

דיון בהוצאות

62. מרגע שהתקבלה תביעה בסכום של כשבע מאות אלף ₪, התובעת זכאית להחזר הוצאות באופן הולם.

63. לחובת התובעת, על בימ"ש להביא בחשבון מחדלה לתעד באופן נאות מסירת פנקסי שיקים בחשבון האחר. למרות שהטענה הועלתה בחוסר תום לב, המחדל גרם לבזבוז זמן שיפוטי. התובעת, תחת להכיר במחדלה, שלא משנה התוצאה הסופית בתביעה זו, התחפרה בעמדתה שלא נפל מתום בהתנהלותה ותשובות פקידיה בעניין זה לא היו מניחות הדעת, בלשון המעטה.

64. לכן, בימ"ש מחייב הנתבעת לשלם לתובעת מלוא אגרות המשפט ששולמו, ושכ"ט בא כוח התובעת על הרף הנמוך בסל של 25,000 ₪ בלבד.

סוף דבר

65. בימ"ש מחייב הנתבעת לשלם לתובעת כלהלן :

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49448-08-17 בנק דיסקונט לישראל בעמ' נ' אקווה

- 65.1 הסך של 668,698 ₪ צמוד בהתאם לסעיף 14 לכתב התביעה.
- 65.2 שווי מלוא האגרות ששולמו, צמודים בתוספת רבית כדין ממועד ההוצאה ועד מועד התשלום בפועל.
- 65.3 שכ"ט ב"כ התובעת בסך של 25,000 ₪ צמוד בתוספת רבית כדין ממועד מתן פסק הדין ועד מועד התשלום בפועל.

ניתן היום, ו' תמוז תש"פ, 28 יוני 2020, בהעדר הצדדים.

עדי הדר, שופט